

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
valtiovarainministerio@vm.fi

Viite: Lausuntopyyntö 10.10.2014, VM105:00/2014

HAK; HÄTÄKESKUSLAITOKSEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYSTÄ TULLISSA

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Hätäkeskuslaitokselta lausuntoa viitekohdan lausuntopyynnöllään hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä Tullissa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Lausuntonaan kyseiseen luonnokseen Hätäkeskuslaitos lausuu seuraavaa:

Esitysluonnoksessa ehdotettu oikeus turvallisuustietojen eli niin sanottujen varotietojen saamiseen hätäkeskustietojärjestelmästä on Hätäkeskuslaitoksen näkemyksen mukaan ongelmallinen ja Hätäkeskuslaitos vastustaa esitystä näiltä osin.

Alun perin hätäkeskustietojärjestelmään tallennettavat varotiedot on tarkoitettu vain hätäkeskustoimintaan osallistuvien ja Hätäkeskuslaitoksen hälytettävissä olevien viranomaisten (poliisi-, pelastus-, terveys- ja sosiaalitoimi) operatiiviseen toimintaan. Hätäkeskuslaitos näkee ongelmallisena tilanteen, jossa muulle kuin hätäkeskustoimintaan osallistuvalla viranomaisella annetaan suorakäyttöoikeus tai muu kyselyoikeus hätäkeskustietojärjestelmän varotietoihin.

Varotiedot on alun perin tarkoitettu annettavaksi yksittäiseen hälytettyyn tehtävään liittyen tehtävälle hälytetyille viranomaisille. Tullin yksiköt eivät ole Hätäkeskuslaitoksen hälytettäviä resursseja, eikä Hätäkeskuksella ole muutoinkaan mahdollisuutta selvittää millaisiin tehtäviin liittyen Tulli tulisi hakemaan varotietoja hätäkeskustietojärjestelmästä. Ongelmalliseksi tilanteen tekee erityisesti se, että esityksen mukaan tarveharkinta varotietojen käyttämiseen ja kysymiseen on tietojen pyytäjällä eli Tullilla. Tällöin Hätäkeskuslaitokselle rekisterinpitäjänä kuuluva rekisterin käytön valvonta käy noilta osin mahdottomaksi.

Myöskään yksittäiseen nimettyyn tehtävään liittyvä niin sanottu manuaalinen kysely esimerkiksi VIRVE -päätelaitteella hätäkeskuksista ei olisi mahdollinen toimintamalli. Tällainen toimintamalli aiheuttaisi mittavaa työkuorman lisääntymistä hätäkeskusten tehtävänseurannasta - ja tätä kautta myös viranomaiskyselyistä - huolehtivien hätäkeskuspäivystäjien osalta. Tällainen toimintamalli aiheuttaisi Hätäkeskuslaitokselle merkittäviä työvoimakustannuksia, mitä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena.

Hätäkeskuslaitos katsoo, että Tulli voisi luontevammin saada varotietoja PTR – yhteistyö huomioon ottaen poliisilta kuin Hätäkeskuslaitokselta. Tulli ja poliisi suorittavat muun muassa yhteispartiointia PTR – yhteistyöhön liittyen ja tällöin Tullin virkamiehellä on oikeus saada samat tehtävään liittyvät varotiedot kuin poliisillakin. Hätäkeskuslaitos näkee tähän yhteistyöhön luonnollisena jatkumona sen, että poliisi luovuttaisi Tullille sen tehtävien hoitamiseksi tarvitsemat varotiedot Hätäkeskuslaitoksen sijaan. Tullilla on PTR – yhteistyön kautta huomattavasti läheisempi liittymä poliisiin kuin Hätäkeskuslaitokseen. Lisäksi esityksessä esitetään Tullille muitakin tiedonsaantioikeuksia poliisin rekistereistä, joten varotietojen saaminen poliisilta olisi tässäkin mielessä looginen ratkaisu.

Mikäli Tullin oikeus varotietoihin hätäkeskustietojärjestelmästä katsotaan vastoin Hätäkeskuslaitoksen näkemystä kuitenkin tarkoituksenmukaiseksi, tulee Tullin huolehtia kaikista kustannuksista, jotka johtuvat Tullin liittämisestä järjestelmään ja yhteyden ylläpidosta ja muista mahdollisista toimenpiteistä tähän liittyen. Hätäkeskuslaitokselle ei saa aiheutua myöskään mitään lisätehtäviä.

Hätäkeskuslaitoksen johtaja

Martti Kunnasvuori

Lakimies, ma.

Petri Hankaniemi

Jakelu

Valtiovarainministeriö

Tiedoksi

Hätäkeskuslaitoksen johtoryhmä
Johanna Hakala SM

